

De a te szavadra – Siker! Lukács 5, 1-5

Reggeli áhítat, Felsőőr, 2016. július 16.

Kedves Testvérek!

Európa futball-lázban égett az idén. A szép magyar helytállás mellett török-zúzók „sikereit” is követhettük. Láthattunk síró Ronaldot, kapufát lövő és fejét fogó csatárt, de földre térdelő, keresztet vető, riadt-rémült játékos arca, kapitányok bukása jelezte, minden a sikerről szól és jaj a sikerteleneknek.

Bizony, az élet nagy pályáján is minden a sikerről vagy sikertelenségről szól. Sztárparádékkal foglalják le napjainkat. Sokan irigykedve néznek az üzleti világ, a politika nagy eredményeseire. A sikereseknek ráadásul sok minden elintézhető, megbocsátható... A régi lovagok néha páncélt viseltek a könyökükön is, gyakran tüskés páncélt és így könyököltek, sebeket ejtve, ölve. A lovagi világ tovább él, számtalan változatban. A gátlástalanság gyakran az úgynevezett sikeres élet velejárója.

Egészen üdítő pillanatkép az evangéliumi világból, hogy időnként Jézus is sikeres volt, „sokaság tódult hozzá, hogy hallgassa az Isten beszédét”. Nem könyökölt le senkit, sőt „*azért jött, hogy életük legyen és bővülködjenek*”. Négy-öt ezer ember is hallgatta Őt, egy kisebb stadionnyi szerencsés ember. Boldogok lehetnek akik a földön élő Jézustól meghallották az Isten országáról szóló jó hírt. Már akkor is látjuk azonban azokat, akik adott pillanatban kezdenek elszivárogni, mire megkérdezte Pétert, *te is el akarsz-e menni?* Ő pedig világraszóló nagy felismerésével válaszolt: *Uram, kihez mehetnék, örök életnek beszéde van tenálad!* Nagyon sikeres az, akit betölt ez a bizonyosság. Mennyi szerencsétlen ember, aki nem ismeri a zsolttár örömét: Boldog ember az, aki az Úr törvényén gondolkodik éjjel és nappal...(1. zsolttár).

A világban sokkal többen vannak azonban a sikertelenek. Becsődölnek a vállalkozások, elapadnak az életerők. Simonnal is együtt érezhetünk sokan, „*egész éjjel keményen dolgoztunk és nem fogtunk semmit*”. Ilyenkor talán elfelejtünk hálásak lenni korábbi áldásokért. Jézus korábban már megmutatta Simonnak a hatalmát. Most azonban csak kesereg egy eredménytelen éjszakai műszak után. Vannak emberéletek, melyekben az egész éjjel egész életet jelenthet. Olykor hajlamosak is vagyunk így céltalannak, értelmetlennek, eredménytelennek minősíteni az életet.

Illés, a korábbi sikeres és bátor próféta üldöztetése idején súlyos depresszióba esett, életunt és kiábrándult, halálra gondoló lett. Olykor csüggedésbe merül a lelkük megpróbált hívő embereknek is. Érdemes a Bibliánkban többször előforduló csüggedés szót megkeresni, összevetni.

Kétségtelen, a hívő emberek számára a legnagyobb mélységben is megújító, felemelő erő az imádságokban hívott Isten.

A sikertelenek kasztjában talán kevés a hívő ember. Hajléktalan szállóba kényszerülők sokasága lett valamilyen szinten éppen a sikertelenség áldozata, ahonnan kitörni gyakran reménytelen. Sikertelen házasságok, kábítószerbe, bűnügyekbe menekülő-keveredő fiatalok ezrei, láthatóan alkoholisták és zugivók listája gyarapítja azoknak számát, akik már nem is gondolkodnak azon, hogyan kellene-lehetne kitörni. Pedig egész irodalma van már ennek a témának. Talán csak az a baj, hogy ezeket se olvassák, nem keresnek lelkigondozót, baráttalanok, magányosok lesznek e hajótöröttek.

A sikertelen életből legtöbben még keresik a kivezető utat. Vannak, akik szívós kitartással, tanulással, munkával törnek feljebb. Többen az olcsó, könnyű, gyors lehetőségeket választják. Talán Gyökössy Endrétől olvastam réges-rég egy ilyen jellegű prédikációt, sokszor eszembe is jutott életem folyamán. Ő említ egy olyan robbantót, aki a börtönben újságokat kér, mert saját magáról akar olvasni, saját fényképét akarja látni. Ez az ő „*sikere*”. Mint ahogy egy ókori görög felgyújtotta a világ hét csodái közt számon tartott efézusi Artemisz templomot, hogy így legyen ismert, „*sikeres*”. A hatalom válaszolt, hogy még a nevét se volt szabad kiejteni a birodalom területén. Arra gondolok, talán Júdás kínjában Bibliát olvashat a pokolban, s ki tudja hányadszorra olvassa saját nyomorult „*hőstettét*”. Mondják, némelyek azért lesznek öngyilkosok, hogy ezzel hívják fel magukra a figyelmet. Különös, hogy Júdás ebbe a képletbe is beleillik. Tudja-e, hogy a keresztyén világban senkit se keresztelnek Júdás névre? Vagy a pokol valamely sátánangyala naponta elvagyorogja ezt neki?

A sikertelenségből, vagy csak éppen az ismeretlenségből való ilyen fajta kitörés jut eszembe az újabban gyakori öngyilkos merényletek kapcsán. E szörnyűségekhez képest az viszont már csak bájos humor, hogy evangélizációs igehirdetést hallgatnak vissza egy kis közösségben, miközben köhögés hallatszik, mire megszólal kis hősként egyik gyerek: hallottátok, -én köhögtem!

A legtöbb ember ÉN akar lenni, - és nem Jézusra nézve. Az ember úr akar lenni, és nem ismeri a krisztusi szolgálat örömét. Legyőző és nem legyőzött. Kivéve azokat, akiket Jézus hatalma megtalál.

Igénk azok közé vezet el, akiket „az élet terhel, aggasztanak a bajok” (ének). A felszínes

vallásosságban számtalanul sokan hisznek a maguk módján, akár rendszeresen eljárnak templomba, de meglehetősen nehezen viselnek el kudarcokat, próbákat. Egész életen át fáradoznak s egyre fáradtabbak. Konfliktusba kerülhetnek az Igével, Istennel és önmagukkal. A díszes szószéki igehirdetések jól hangzanak vasárnap a templomban, de erőtlenek és értelmetlenek lehetnek a bárkában, a munkahelyen, a családi válságban, gyermeknevelésben, amiért sokan csak keserűen mosogatják szomorú életük szakadozó hálóját. Keserű elutasításba ütközhet barát is, szülő is, Jézus is: Te ezt nem értheted! Nem tudsz segíteni.

Jézusnak viszont nem azért adatott minden hatalom mennyen és földön, hogy ne lenne képes a csónakszószékből is sikerre vezetni a sikerteleneket. Az erőtlenedett keresztyénységünk egyik oka, hogy széles tenger tátong az ünnepi szónoklatok és a valós élet „*kétszer kettő józansága*” (Radnóti Miklós) között.

Jézus arra kéri Simont, vigye őt „kissé beljebb a földtől”. A földhözragadságban nehéz megtapasztalni, milyen erő és milyen kegyelem van Jézusnál. A hitélet nagy buktatója, hogy nem akarunk beljebb, sőt feljebb kerülni a földi valóságtól.

A mélyre evezés misztikuma hiányzik a felszínes vallásosságból és az életünkből. Bizonytalán így gondolta ezt Jézus is, amikor arra utasítja a halászokat. Nem kérdés a halászati ágazatban, hogy a halak is a mélyebb rétegekben pihenhetnek, de talán arról szól ez az Ige, hogy a krisztusi hatalmat csak mélyre evezve, megalázkodva és engedelmeskedve tapasztalhatjuk meg igazán.

Megsejthette ezt Simon Péter is, mert szakmai és lélettapasztalata ellenére beleegyezik Jézus kérésébe: *de a te parancsodra bevetem a hálót.* Újabb fordításokban: *a te szavadra.* S mindenik nekünk akar segíteni. Az élet felemelő, megváltó parancsa az Ő szava. Az a SZÓ, amely maga az élő és ható IGE. Jól érezhette meg Péter, hogy most egy egyszerű DE kötőszóval újramezhető halászatát, s micsoda távlatok nyílnak e kis mondatból: újra lehet kezdeni elromlott életet, termőre fordítani a gyümölcstelent.

Mikeás próféta megrázó felsorolásban mutatja be korának (és nemcsak) „sikereit és sikereit”: Kivesztek az országból a hívek, nincs becsületes ember. Alattomban mindnyájan vért ontanak, hálóval vadásznak egymásra. Jól használják kezüket a rosszra: a vezető ember követelődik, a bíró fizetségre vár, a főrangú ember kimondja, mit kíván, és csak csűrök-csavarják az ügyeket. Aki a legjobb köztük, olyan, mint a

tüskebokor, a legbecsületesebb is olyan, mint a tövisbokor. Ne higgyetek a barátnak, ne bízzatok a jó ismerősben, még asszonyod előtt is, akit magadhoz ölelsz, vigyázz, hogy mit mondasz!

Mert a fiú gyalázatosan bánik apjával, a lány anyja ellen támad, a meny az anyósa ellen, az embernek saját háza népe is az ellensége.

De én az Urat várom, szabadító Istenemben reménykedem: meg is fog hallgatni Istenem! (Mikeás 7). Hát itt ő a „sikeres” várakozó.

Benne látom ebben az Igében szórványgyülekezeteink pásztorainak sorsát. Nekik szüntelenül az Ő szavára kell újra és újra próbálkozniuk. Ebben az Igében látni évtizedeket szolgáló, gyakran közömbösségbe vagy értetlenségbe ütköző igehirdetők konok helytállását: *De a te szavadra...*

Gondoljunk a kútba dobott, rabszolgának eladott, börtönbe kerülő Józsefre, micsoda égi kézbe fogózva mondja hozzá érkező, megrettent testvéreinek: *Ti gonoszt gondoltatok ellenem, de az Isten jóra gondolta fordítani.*

Hány elcsüggedt testvérnek volt már erőforrása Pál apostol tapasztalata és bizonyásgtétele: *Első védekezésem alkalmával senki sem volt mellettem, sőt mindnyájan elhagytak. De az Úr mellém állt, és megerősített engem, hogy teljesen elvégezzem az ige hirdetését, hogy minden pogány meghallja.* (2Tim. 4, 16-17).

A sikeres Isten, -mily különös gondolat. Ő volt az, akiről az efézusi levél 2. részében így szól Pál apostol: *Titeket is megelevenített, akik halottak voltatok vétkeitek és bűneitek miatt, melyekben jártatok egykor e világnak megfelelően a levegőbeli hatalmasság fejedelme szerint, ama lélek szerint, amely most az engedetlenség fiaiban munkálkodik. Egykor mindnyájan ezek között forgolódtunk, követve testünk kívánságait, cselekedve a test és a gondolatok akarát, és természet szerint a harag fiai voltunk, mint mások is. De az irgalomban gazdag Isten az ő nagy szeretete által, amellyel szeretett, minket, akik halottak voltunk vétkeinkben, Krisztussal együtt megelevenített.* Mostani tanácskozásunkon a 20 században börtönök mélységeibe taszított lelkeszeinkre emlékezünk, akik börtönt és halált vállaltak. Emberileg pontosan tudták milyen démoni hatalmak rendelkeztek sorsukkal, de hit által Uruknek engedelmeskedtek, az Ő szavára hallgattak. Kövessük példájukat. Ámen.

v. Bereczki András, ny. paptamási ref. lelk.